

Članak Chrisa Bennetta, direktora komunikacija OHR-a i EUSR-a “U Bosni je bolji neintervencionistički pristup”

U Bosni je bolji neintervencionistički pristup

Umjesto da zavisi o vanjskoj intervenciji, zemlja mora samostalno upravljati, kaže Chris Bennett

Ian Taynor je napisao: “Dojam o prisustvu destabilizirajuće krize koja se nadviđa nad bivšom Jugoslavijom pojačan je sinoć kada je njemački dužnosnik zadužen za upravljanje Bosnom iznenada najavio da se povlači” ([Njemački šef Bosne ‘otpušten’ nakon samo godinu dana](#), 24. januar). On dalje citira Senada Slatinu, sarajevskog analitičara, koji tvrdi da je Christian Schwarz-Schilling “bio najgori od svih visokih predstavnika koji su upravljali Bosnom” i navodi da je Schwarz-Schilling ustvari otpušten zbog “nedostatka energije i pažnje”.

Schwarz-Schilling nije dao ostavku i neće dati ostavku. On je najavio da će se povući nakon isteka njegovog mandata u junu. Ovu odluku je donio nakon sastanka sa kancelarkom Angelom Merkel održanog 11. januara, kako bi međunarodnoj zajednici dao maksimalno vremena da utvrdi koji je nabolji put naprijed u poslijeratnom oporavku Bosne i Hercegovine, odnosno put ka

evroatlantskim integracijama. Kao što je objasnio kada je novinarima saopštio svoju odluku da neće tražiti produženje mandata: "Ono što je važno je budućnost Bosne, a ne moja budućnost kao pojedinca."

Schwarz-Schilling vjeruje u odgovornost domaćih organa vlasti, u potrebu da se ojačaju bosanskohercegovačke institucije i da lideri preuzmu odgovornost za budućnost svoje zemlje. Kritičari poput Slatine, sa druge strane, vjeruju da visoki predstavnik mora imati intervencionističku ulogu, smjenjivati zvaničnike i nametati reforme. Zemlja je trenutno suočena s problemima, nacionalne tenzije rastu i proces reformi je blokiran, i kritičari tvrde da je uzrok tome činjenica da visoki predstavnik nije koristio svoje ovlasti.

Lako je doći u iskušenje da se interveniše kada se čini da se situacija ne odvija dobro, kako bi se ostavio dojam da je ipak postignut napredak. Ali to bi bio lažni dojam. Potrebna je hrabrost da se ne interveniše u takvim okolnostima. Schwarz-Schilling je izabrao da ne interveniše zato što vjeruje da institucije i lideri Bosne i Hercegovine moraju razviti vlastite kapacitete za upravljanje zemljom. Najneodgovornija bi bila politika stalnog intervenisanja, sve do dana zatvaranja Ureda visokog predstavnika kada posebne ovlasti koje on ima više neće postojati. Schwarz-Schilling je bio odlučan i dosljedan u rješavanju dugoročne realnosti i izbjegavao je kratkoročna provizorna rješenja.

Dajući institucijama i liderima BiH šansu da preuzmu odgovornost za vlastitu budućnost, Schwarz-Schilling je omogućio da se napravi precizna ocjena stanja u zemlji. Tek kada se utvrdi šta funkcioniše a šta ne funkcioniše, moguće je osmisliti adekvatne instrumente i strategije za pružanje pomoći Bosni i Hercegovini u njenom razvoju.

Osim toga, tokom protekle godine bilo je pozitivnih rezultata – uvođenje i provedba sistema PDV-a, reforma odbrane i članstvo u NATO programu Partnerstvo za mir, pregovori o

vanjskoj trgovini i članstvo u CEFTA-i (Sporazum o slobodnoj trgovini u centralnoj Evropi), te održavanje izbora i formiranje vlade uz minimalnu međunarodnu intervenciju – za te uspjehe su zaslužni domaći organi vlasti.

Iako kritičari Schwarz-Schillinga likuju, oni će biti razočarani narednim visokim predstavnikom, koji će nastaviti tamo gdje je Schwarz-Schilling stao. Neće biti povratka na politiku intervencionizma.

Chris Bennett je direktor komunikacija u Uredu visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini.